

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 235/08-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. júna 2008 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti P., a. s., so sídlom B., zastúpenej advokátom JUDr. P. P., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu prejavu podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 Co 355/06-282 z 27. marca 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti P., a. s., o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2007 doručená sťažnosť spoločnosti P., a. s., so sídlom B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. P. P., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a práva

na slobodu prejavu podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 355/06-282 z 27. marca 2007, ktorou sťažovateľka žiadala ústavný súd, aby vydal tento nález:

„Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp. zn.: 6 Co 355/06, zo dňa 27. 03. 2007

- bolo porušené právo sťažovateľa na slobodu prejavu garantované čl. 26 ods. 1 a 2

Ústavy SR,

- bolo porušené právo sťažovateľa na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1

Ústavy SR,

- bolo porušené právo sťažovateľa na slobodu prejavu a na slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov garantované čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd.

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn.: 6 Co 355/06, zo dňa 27. 03. 2007 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania. “

Ako vyplynulo z podanej sťažnosti, sťažovateľka bola ako vydavateľka denníka S. na strane žalovaného účastníčkou konania o ochranu osobnosti vedeného Okresným súdom Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 9 C 86/2003. Okresný súd naposledy vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 9 C 86/2003-246 z 21. júna 2006, a to tak, že uložil sťažovateľke povinnosť uverejniť ospravedlnenie sa žalobcovi v denníku S. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku v znení:

«Ospravedlňujeme sa Ing. P. B., predsedovi disciplinárnej komisie SOFZ za tvrdenia uverejnené v denníku S. zo dňa 10. 9. 2002 na III. strane prílohy Š. v článku s názvom „Výsmech zdravého rozumu alebo ocení vyriešený prípad minister vnútra Š.?“. Tvrdenia o jeho príliš prísnom spôsobe prejednávania disciplinárnych priestupkov hráčov M. a O. na zasadnutí disciplinárnej komisie..., o neúctivom a arogantnom správaní sa k p. S. a o nedostatku slušnosti a pokory sú nepravdivé.

Ospravedlňujeme sa Ing. P. B., predsedovi disciplinárnej komisie SOFZ za tvrdenia uverejnené v denníku S. zo dňa 28. 4. 2003 v prílohe Š. v článku s názvom „Add: pre nedokázanú inzultáciu sa stretnutie H. : T. bude opakovať“. Tvrdenia o jeho

nezodpovednom prístupe k vedeniu disciplinárnej komisie a vplyvu na SOFZ, o jeho nie prázdnych vreckách, o neoprávnenom zvýhodnení pri ukladaní trestu mužstvu H. po zápase H. : T. a o manipulovaní výsledkov zápasov nie sú pravdivé.

Ospravedlňujeme sa Ing. P. B. za uverejnenie nepravdivých, tendenčných a nepodložených vyššie uvedených tvrdení, ktorými došlo k zníženiu jeho dôstojnosti a vážnosti v športovom i profesionálnom živote, ako i za to, že bola neprávom daná do súvislosti jeho športová a záujmová činnosť s výkonom jeho práce vyšetrovateľa. Vyslovujeme ľútosť nad tým, že náš športový redaktor uverejnil listy čitateľov bez preverenia tvrdení v nich uvedených, bez poskytnutia sa k nim vyjadriť a neinformoval tým verejnosť objektívne a pravdivo.»

Okresný súd ďalej rozsudkom č. k. 9 C 86/2003-246 z 21. júna 2006 uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch 50 000 Sk a o trovách konania medzi účastníkmi rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na ich náhradu nepriznal. Rozsudok bol sťažovateľke doručený 19. júla 2006.

Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka odvolanie z 24. júla 2006. Odvolanie proti výroku o náhrade trov konania podal i žalobca. Krajský súd o podaných odvolaniach rozhodol rozsudkom č. k. 6 Co 355/2006-282 z 27. marca 2007 tak, že rozsudok okresného súdu sp. zn. 9 C 86/2003 z 21. júna 2006 v jeho výrokoch, ktorými bolo žalobe vyhovené, potvrdil a vo výroku o náhrade trov konania zmenil tak, že sťažovateľke uložil na trovách konania zaplatiť žalobcovi 25 980 Sk. Rozsudok krajského súdu bol sťažovateľke doručený 18. mája 2007.

Sťažovateľka sa listom z 28. mája 2007 obrátila na generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) s podnetom na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku krajského súdu č. k. 6 Co 355/2006-282 z 27. marca 2007. Ako z odpovede Krajskej prokuratúry v K. na tento podnet č. k. Kc 110/07-8 z 11. júla 2007, ktorá bola sťažovateľke doručená 23. júla 2007, vyplýva, generálny prokurátor sa s dôvodmi napadnutého rozsudku stotožnil a sťažovateľke oznámil, že na podanie mimoriadneho dovolania nie sú splnené podmienky. S podnetom na podanie

mimoriadneho dovolania proti rozsudku krajského súdu č. k. 6 Co 355/2006-282 z 27. marca 2007 sa na generálneho prokurátora obrátil i žalobca, a to vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania, v dôsledku čoho generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ktorý vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 4 M Cdo 19/2007 z 30. januára 2008 tak, že výrok o trovách konania rozsudku krajského súdu č. k. 6 Co 355/2006-282 z 27. marca 2007 zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Sťažovateľka svoju sťažnosť na porušenie jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 355/2006-282 z 27. marca 2007 odôvodnila tým, že konanie pred všeobecnými súdmi bolo postihnuté neodstrániteľným nedostatkom konania, keď žalobcom označený žalovaný nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (podľa názoru sťažovateľky žalobca označil za účastníka konania odštepny závod sťažovateľky), všeobecné súdy nedostatočne zistili skutkový stav veci, neskúmali súlad obsahu ospravedlnenia s právnym poriadkom, bez opory vo vykonanom dokazovaní dospeli k záveru, že zásah do práva žalobcu na ochranu jeho osobnosti bol takého charakteru, že bolo namieste priznať žalobcovi nielen ospravedlnenie ale aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, rozhodnutia súdov sú nedostatočne odôvodnené, nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a sú založené na nesprávnom právnom posúdení veci.

Keďže sťažovateľka namietala porušenie jej základného práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a práva na slobodu prejavu podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 355/06-282 z 27. marca 2007, túto časť sťažnosti odôvodnila tým, že krajský súd dostatočne nevzal do úvahy, že sťažovateľka uverejnila v tomto prípade iba listy svojich čitateľov, ktoré boli odozvou na nešportové udalosti na futbalových trávnikoch, sťažovateľka tým prispela do prebiehajúcej verejnej diskusie súvisiacej s dianím v regionálnom futbale a uverejnila aj stanovisko žalobcu k téme. Sťažovateľka poukázala ďalej na to, že uverejnené údaje, ktoré považoval žalobca za difamujúce, boli primeranými hodnotiacimi úsudkami založenými na pravdivom a dostatočnom faktickom podklade a týkali sa žalobcu, ktorý bol osobou verejného záujmu

(predseda disciplinárnej komisie SOFZ), súviseli s jeho činnosťou v disciplinárnej komisii, a preto bol žalobca povinný takéto hodnotiace úsudky tolerovať, keďže prijatím tejto funkcie musel počítať aj s tým, že jeho konanie bude hodnotené spoluobčanmi aj tlačou. Úmyslom sťažovateľky nebolo žalobcu uraziť, ale iba naplniť právo verejnosti na informácie.

V závere svojej sťažnosti sťažovateľka v súvislosti s existenciou právomoci ústavného súdu na prerokovanie podanej sťažnosti tvrdila, že táto je daná s ohľadom na skutočnosť, že pred podaním sťažnosti vyčerpala právne prostriedky nápravy a upovedomenie o vybavení podnetu na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom jej bolo doručené 23. júla 2007.

Rozsudok krajského súdu č. k. 6 Co 355/06-282 z 27. marca 2007 nadobudol právoplatnosť 18. mája 2007.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd vychádza pri posudzovaní predmetu konania pred ústavným súdom z jeho vymedzenia sťažovateľkou v petite sťažnosti. V tomto prípade z petitu sťažnosti, tak ako bol formulovaný sťažovateľkou, vyplýva, že jej sťažnosť smeruje proti rozsudku krajského súdu č. k. 6 Co 355/2006-282 z 27. marca 2007, ktorým malo dôjsť k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a práva na slobodu prejavu podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru.

Podľa § 53 ods. 3 prvej vety zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov do právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. II. ÚS 29/02, III. ÚS 62/02), pretože jednou zo zákonných podmienok na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom ustanovenej lehote v zmysle § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ako zo sťažnosti vyplýva, podľa názoru sťažovateľky je zákonná lehota na podanie sťažnosti zachovaná, pretože podala sťažnosť do dvoch mesiacov od vyrozumenia o vybavení podnetu na podanie mimoriadneho dovolania.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu mimoriadne opravné prostriedky, ktoré sťažovateľ nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky

nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné. Samotný podnet na podanie mimoriadneho dovolania nie je teda iným právnym prostriedkom, ktorý je sťažovateľ v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde povinný vyčerpať na ochranu svojich základných práv alebo slobôd pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (m. m. I. ÚS 67/02).

Na plynutie lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde nemá vplyv doručenie oznámenia o odložení podnetu na podanie mimoriadneho dovolania, ale rozhodujúci je dátum nadobudnutia právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu (II. ÚS 357/06). Zo samotnej sťažnosti sťažovateľky, resp. jej príloh vyplýva, že rozsudok krajského súdu č. k. 6 Co 355/2006-282 z 27. marca 2007 jej bol doručený 18. mája 2007 a v tento deň nadobudol i právoplatnosť. Sťažovateľka doručila sťažnosť ústavnému súdu 13. augusta 2007 a ochrany svojich základných práv sa domáhala preto až po uplynutí lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ktorá uplynula 18. júla 2007.

Z týchto dôvodov musel ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako oneskorene podanú.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. júna 2008